

Väljaandja:  
Akti liik:  
Teksti liik:  
Redaktsiooni jõustumise kp:  
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:  
Avaldamismärge:

Riigikogu  
seadus  
terviktekst  
01.04.2022  
Hetkel kehtiv  
RT I, 08.07.2021, 13

## Päasteteenistuse seadus

Vastu võetud 31.01.2008

[RT I 2008, 8, 57](#)

jõustumine 01.03.2008

Muudetud järgmiste aktidega

| Vastuvõtmine | Avaldamine                            | Jõustumine                                                                                                                                                                          |
|--------------|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 17.12.2008   | <a href="#">RT I 2009, 5, 35</a>      | 01.07.2009                                                                                                                                                                          |
| 18.06.2009   | <a href="#">RT I 2009, 36, 234</a>    | 01.07.2009                                                                                                                                                                          |
| 26.11.2009   | <a href="#">RT I 2009, 62, 405</a>    | 01.01.2010                                                                                                                                                                          |
| 05.05.2010   | <a href="#">RT I 2010, 24, 115</a>    | 10.06.2010                                                                                                                                                                          |
| 20.05.2010   | <a href="#">RT I 2010, 29, 151</a>    | 20.06.2010                                                                                                                                                                          |
| 09.02.2011   | <a href="#">RT I, 04.03.2011, 1</a>   | 01.04.2011                                                                                                                                                                          |
| 08.12.2011   | <a href="#">RT I, 29.12.2011, 1</a>   | 01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja<br>01.11.2014                                                                                                                                   |
| 13.06.2012   | <a href="#">RT I, 06.07.2012, 1</a>   | 01.04.2013                                                                                                                                                                          |
| 13.06.2012   | <a href="#">RT I, 10.07.2012, 2</a>   | 01.04.2013                                                                                                                                                                          |
| 14.03.2013   | <a href="#">RT I, 26.03.2013, 2</a>   | 01.04.2013                                                                                                                                                                          |
| 20.06.2013   | <a href="#">RT I, 11.07.2013, 1</a>   | 01.09.2013                                                                                                                                                                          |
| 19.06.2014   | <a href="#">RT I, 29.06.2014, 109</a> | 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse<br>seaduse § 107 <sup>3</sup> lõike 4 alusel<br>asendatud ministrite ametinimetused<br>alates 2014. aasta 1. juulil jõus<br>olevast redaktsioonist. |
| 19.11.2014   | <a href="#">RT I, 13.12.2014, 1</a>   | 01.01.2016, jõustumisaeg muudetud<br>01.07.2016 [ <a href="#">RT I, 17.12.2015, 1</a> ]                                                                                             |
| 17.12.2014   | <a href="#">RT I, 31.12.2014, 4</a>   | 01.01.2015                                                                                                                                                                          |
| 18.02.2015   | <a href="#">RT I, 19.03.2015, 2</a>   | 29.03.2015                                                                                                                                                                          |
| 25.11.2015   | <a href="#">RT I, 17.12.2015, 1</a>   | 20.12.2015, osaliselt 01.07.2016                                                                                                                                                    |
| 01.06.2016   | <a href="#">RT I, 22.06.2016, 1</a>   | 01.01.2018                                                                                                                                                                          |
| 19.06.2017   | <a href="#">RT I, 06.07.2017, 2</a>   | 01.10.2017                                                                                                                                                                          |
| 17.10.2018   | <a href="#">RT I, 26.10.2018, 1</a>   | 01.04.2022                                                                                                                                                                          |
| 20.02.2019   | <a href="#">RT I, 13.03.2019, 2</a>   | 15.03.2019                                                                                                                                                                          |
| 20.02.2019   | <a href="#">RT I, 19.03.2019, 6</a>   | 01.05.2019                                                                                                                                                                          |
| 15.06.2021   | <a href="#">RT I, 08.07.2021, 1</a>   | 15.07.2021                                                                                                                                                                          |

## 1. peatükk ÜLDSÄTTED

### § 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus sätestab päästeteenistuse korralduse ja päästeteenistujate õigusliku seisundi.
- (2) Päästeametnikele laieneb avaliku teenistuse seadus käesolevast seadusest tulenevate erisustega.
- (3) Päästetöötajatele laienevad töölepingu seadus ja teised töösuhteid reguleerivad seadused käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

## § 2. Päästeteenistus

(1) Päästeteenistus käesoleva seaduse mõistes on töötamine päästeteenistujana päästeasutuses.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Päästeteenistus on ka teenistus päästeteenistuja ametikohal sisekaitsealase rakenduskõrgkooli päästeeriala õppe struktuuriüksuses (edaspidi *Päästekolledž*).

(3) Päästeteenistus on avaliku teenistuse eriliik.

## § 3. Päästeteenistujad

(1) Päästeteenistuja on isik, kes on võetud tööle päästeasutusse päästeseaduses sätestatud ülesannete juhtimiseks, korraldamiseks või tegemiseks.  
[RT I 2010, 24, 115- jõust. 10.06.2010]

(2) Päästeteenistuja on ka Päästekolledži juht, juhi asetäitja ja õppejõud.

## § 4. Päästeteenistujate liigid ja teenistuskohad

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(1) Päästeteenistujad on:

- 1) päästeametnikud;
- 2) päästetöötajad.

(2) Päästeametnik on:

1) päästeasutuse koosseisus päästeseaduses sätestatud ülesannete juhtimiseks, korraldamiseks ja tegemiseks ettenähtud ametikohale nimetatud isik;  
[RT I 2010, 24, 115- jõust. 10.06.2010]

2) Päästekolledži päästeeriala õppetööd korraldava struktuuriüksuse juht, struktuuriüksuse juhi asetäitja ning päästeeriala õppejõud ja õpetajad.

[RT I, 11.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

(3) Päästetöötaja on päästeasutuse või Päästekolledži koosseisus päästeseaduses sätestatud ülesannete tegemiseks ettenähtud töökohale töölepingu alusel võetud töötaja.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) [Kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Päästeametniku ametikoht on päästeasutuse või sisekaitsealase rakenduskõrgkooli koosseisus ettenähtud ametikoht.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(6) Päästetöötaja töökoht on päästeasutuse koosseisus ettenähtud töökoht.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

## § 5. Päästeteenistujate ametinimetused

(1) Päästeametnike ametinimetused on:

- 1) päästepeadirektor;
- 2) päästedirektor;
- 3) päästepealik;
- 4) päästepeaspetsialist;
- 5) päästejuhtivspetsialist;
- 6) päästevanemspetsialist;
- 7) päästespetsialist.

(2) Päästetöötaja ametinimetuseks on päästja.

(3) Päästeteenistujate teenistuskohadele vastavad ametinimetused päästeasutuses kehtestab päästeasutuse juht käskkirjaga.

[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(4) Päästekolledži teenistuskohade vastavuse päästeteenistujate ametinimetustele kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

## § 6. Päästekolledži üliõpilane ja õpilane

(1) Sisekaitsealase rakenduskõrgkooli pääste erialal täiskoormusega õppes keskhariduse baasil kutseharidust omandava õpilase või rakenduskõrgharidust omandava üliõpilase, kes ei ole päästeteenistuses, võib võtta

õppepraktika läbimise ajaks päästeteenistusse päästeteenistujana. Õppepraktika läbimise ajal ei laiene päästeteenistujale käesoleva seaduse §-s 11 sätestatu.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(2) Päästekolledži täiskoormusega õppe üliõpilastele ja õpilastele makstakse stipendiumi.

(3) Päästekolledži täiskoormusega õppe üliõpilase ja õpilase stipendiumi suuruse ning selle maksmise tingimused ja korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4) Päästekolledžisse täiskoormusega õppesse õppima suunatud päästeteenistujale võib õppetöös osalemise eest maksta riigieelarvelistest vahenditest teenistussuhtest tulenevat palka päästeasutuse juhi määratud ulatuses ja korras.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(5) Teenistussuhtest tuleneva õppetöös osalemise eest palga maksmiseks sõlmitakse haldusleping, milles määratakse päästeteenistuja kohustus töötada pärast õppimise lõppu päästeasutuses kindlaksmääratud aja jooksul, kuid mitte kauem kui kolm aastat.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

## § 6<sup>1</sup>. Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu

(1) Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu (edaspidi *andmekogu ABIS*) on elektrooniline andmekogu, mille eesmärk käesoleva seaduse tähenduses on töödelda demineerimistööga seotud päästeametniku daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilisi andmeid ekspertiisiobjektile päästeametniku jäetud jälgede välistamiseks.

(2) Demineerimistööga seotud päästeametniku daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilisi andmeid võib töödelda üksnes käesoleva seaduse § 7<sup>3</sup> lõikes 1 nimetatud eesmärgil.

(3) Andmekogu ABIS asutab ja selle põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#) määrusega.

(4) Andmekogu ABIS vastutavad töötajad on Politsei- ja Piirivalveamet ning Eesti Kohtuekspertiisi Instituut. Volitatud töötaja määratakse kindlaks andmekogu põhimääruses.

(5) Andmekogusse ABIS kantavate andmete koosseis ja nende säilitamise tähtaeg nähakse ette andmekogu põhimääruses.

(6) Andmekogus ABIS sisalduvad andmed on juurdepääsupiiranguga ning on tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks.  
[RT I, 08.07.2021, 1- jõust. 15.07.2021]

# 2. peatükk PÄÄSTETEENISTUSSE VÕTMINE

## § 7. Päästeteenistusse võtmise üldised nõuded

(1) Päästeametnikuna võib teenistusse võtta vähemalt keskharidusega täieliku teovõimega Eesti Vabariigi kodaniku, kes valdab eesti keelt seaduses või seaduse alusel sätestatud ulatuses ning vastab päästeteenistujate kutsesobivuse nõuetele.  
[RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

(1<sup>1</sup>) Päästeametniku võib päästeteenistusse võtta konkursita.  
[RT I, 26.03.2013, 2- jõust. 01.04.2013]

(2) Päästetöötajana võib teenistusse võtta vähemalt keskharidusega täieliku teovõimega isiku, kes vastab päästeteenistujate kutsesobivuse nõuetele ja valdab eesti keelt seaduses või seaduse alusel sätestatud ulatuses.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) [Kehtetu -RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(3<sup>1</sup>) [Kehtetu -RT I, 31.12.2014, 4- jõust. 01.01.2015]

(4) Päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded, kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

(4<sup>1</sup>) Tervisenõuetele vastavuse kontrollimise eesmärk on päästeasutusele pandud ülesannete täitmist takistavate tervisehäirete puudumise tuvastamine.  
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(5) Päästeteenistuja haridus, füüsiline ettevalmistus ja tervis peavad võimaldama tal täita päästeteenistuja teenistus- või tööülesandeid.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(6) Päästeteenistuja füüsilise ettevalmistuse nõuetes võib valdkonna eest vastutav ministermäärusega kehtestada vanuse alusel erisusi, kui see on kooskõlas võrdse kohtlemise seaduse § 9 lõikega 2.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(7) Päästeasutuse juht võib kooskõlas võrdse kohtlemise seaduse § 9 lõikega 2 väljastada käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud kutsesobivuse nõuetele mittevastavale päästetöötajale ajutise eriloa teenistuse jätkamiseks käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega sätestatud korras.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

## § 7<sup>1</sup>. Erinõuded päästeteenistusse võtmisel

(1) Päästeteenistusse päästeametniku ametikohale, kus ametiülesannete hulka kuulub töö andmekoguga, mille vastutav töötleja on Siseministeerium või Politsei- ja Piirivalveamet, või demineerimistöö tegemine või kus isikul on juurdepääs päästeteenistujate eriliiki isikuandmetele, ei võeta isikut:  
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

- 1) keda on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest;
- 2) keda on karistatud vangistusega, olenemata karistusandmete kustutamisest;  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 3) kes on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;
- 4) kes on distsiplinaarsüüteo toimepanemise eest avalikust teenistusest vabastatud ja teenistusest vabastamisest on möödas vähem kui aasta;
- 5) kes saab pensioni, töötasu või muud regulaarset tasu riigilt, mis ei ole Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik või Šveitsi Konföderatsioon või mis ei kuulu Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni;
- 6) keda on karistatud süüteo eest, millel on korruptsioonivastases seaduses sätestatud korruptiivse teo tunnused;
- 7) [kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 8) [kehtetu -RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]
- 9) kes esitas isikuankeedis teadlikult valeandmeid või varjas olulist informatsiooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ametikohtade loetelu kehtestab päästeasutuse juht käskkirjaga.  
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

## § 7<sup>2</sup>. Andmete kogumise erinõuded päästeteenistusse võtmisel

(1) Päästeteenistusse päästeametniku ametikohale, mille ametiülesannete hulka kuulub töö andmekoguga, mille vastutav töötleja on Siseministeerium või Politsei- ja Piirivalveamet, või demineerimistöö tegemine või kus isikul on juurdepääs päästeteenistujate eriliiki isikuandmetele, kandideeriv isik esitab päästeasutusele isikuankeedi. Isikuankeedis küsitakse andmeid, mis võimaldavad hinnata isiku sobivust teenistusse. Päästeasutus võib ankeedis küsida lisaks sugulaste ja hõimlaste, sealhulgas vanemad, õde, vend, lapsed, abikaasa, endine abikaasa, samuti abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase ees- ja perekonnanime, isikukoodi, isikukoodi puudumisel sünniaega ja -kohta ning kontaktandmeid.  
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud päästeametniku ametikohale kandideeriva isiku isikuankeedi vormi ja isikuankeedis küsitud andmete säilitamise tähtaja kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.  
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

(2<sup>1</sup>) Päästeasutusel on päästeteenistuja teenistusse võtmisel õigus küsida päästeteenistuja laste, vanemate, abikaasa, temaga abieluga sarnanevas suhtes oleva elukaaslase või perekonnaseaduse alusel tema ülalpidamisel olevate isikute ees- ja perekonnanime, isikukoodi, isikukoodi puudumise korral sünniaega ja -kohta ning kontaktandmeid, et tagada neile päästeteenistuse seaduses ettenähtud sotsiaalsed tagatised.  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

(3) Päästeasutuse juhil, kuhu isik teenistusse kandideerib, või tema volitatud isikul on õigus isikuankeedis esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks:  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

1) pöörduda riigi ja kohaliku omavalitsuse asutuste, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimisega teenistusse kandideeriva isiku isikuandmete kohta;  
[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

2) vestelda isikuankeedis märgitud isiku, samuti tema tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kandidaadi kõlbelisi ja teisi isiksuseomadusi ning vajaduse korral ja küsitletava isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;

3) kontrollida, kas isikuankeedis märgitud isikut on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, kas isik on kandnud vabadusekaotuslikku karistust või kas ta on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;

4) kontrollida isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud järelepärimise saanud asutus või isik vastab järelepärimisele viivitamata, kuid hiljemalt kümne tööpäeva jooksul järelepärimise saamisest arvates.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatu laieneb ka isikule, kes kandideerib päästeteenistuse erialale kutseõppesse või rakenduskõrgharidusõppesse või päästeametniku ametikohale sisekaitsealises rakenduskõrgkoolis. Nimetatud isiku päästeteenistusse sobivuse otsustamiseks kogub isikuandmeid päästeasutus.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

### § 7<sup>3</sup>. Päästeametniku daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

(1) Demineerimistööga seotud päästeametnik daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov ekspertiisobjektile päästeametniku jäetud jälgede välistamise eesmärgil.

(2) Loetelu ametikohtadest, millel teeniv päästeametnik daktüloskopeeritakse ja kellelt võetakse DNA-proov, kehtestab Päästeameti peadirektor käskkirjaga.

(3) Päästeametnikult daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilised andmed kantakse andmekogusse ABIS, andmed päästeametniku ja daktüloskoopiaandmete võtmise kohta riiklikusse sõrmejälgede registrisse ning DNA-proovi analüüsil saadud andmed riiklikusse DNA-registrisse.

[RT I, 08.07.2021, 1- jõust. 15.07.2021]

(4) Päästeametniku daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed kustutatakse riiklikest registritest kolme aasta möödumisel päästeametniku päästeteenistusest vabastamisest arvates. Päästeamet teavitab Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti vajadusest päästeametniku andmed riiklikest registritest kustutada.

(5) Käesoleva paragrahvi alusel päästeametniku daktüloskopeerimise ja DNA-proovi võtmise ning daktüloskopeerimisel saadud andmete ning DNA-proovide edastamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 08.07.2021, 1- jõust. 15.07.2021]

### § 8. Päästeteenistuja teenistusse võtmise erisused

(1) Päästeasutuse juhi nimetab viieks aastaks ametisse valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul Vabariigi Valitsus, kuulates ära Riigikogu õiguskomisjoni arvamuse.

(2) Päästeasutuse juhi asetäitja nimetab ametisse valdkonna eest vastutav minister vastava päästeasutuse juhi ettepanekul.

(3) Päästeameti päästekeskuse juhi nimetab ametisse valdkonna eest vastutav minister Päästeameti peadirektori ettepanekul.

(4) Päästekolledži direktori võtab teenistusse valdkonna eest vastutav minister Sisekaitseakadeemia rektori ettepanekul, kuulates ära Päästeameti peadirektori arvamuse.

### § 8<sup>1</sup>. Teenistuse korraldamise pädevus

(1) Päästeasutuse päästeteenistuja teenistust korraldab, sealhulgas võtab ta teenistusse ja vabastab teenistusest, sõlmib temaga töölepingu ja lõpetab selle või ütleb selle üles, peatab tema avaliku võimu teostamise õiguse või võimaldab töötajal kasutada oma õigust keelduda töö tegemisest, annab loa, kui seadus sätestab teenistusse võtmise õigust omava isiku loa nõude, ja viib päästeametniku ühelt ametikohalt üle teisele päästeasutuse juht või päästeasutuse põhimääruses sätestatud isik.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul ning päästeasutuse töö korraldamiseks võib päästeasutuse juht või päästeasutuse põhimääruses sätestatud isik anda käskkirja.

[RT I, 19.03.2015, 2- jõust. 29.03.2015]

### § 9. Päästeteenistuja hindamine

(1) Päästeteenistuja töötulemuste, läbitud täienduskoolituse tulemuslikkuse ja kutsesobivuse nõuetele vastavuse hindamise korra ning hindamise tulemuse säilitamise tähtaja kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]